

hjælp til at få deres tandsygdomme under kontrol. Det er påvist, at de tandplejeproblemer kan overvindes ved at etablere et primært kommunalt opsøgende og supplerende tilbud baseret på forebyggelse, som vi jo har diskuteret meget i dag, og på målrettet information.

Det drejer sig først og fremmest om mindre-bemidlede pensionister, typisk dem, der kun har deres folkepension. Herudover drejer det sig om – og det var her, der var tvivl om, hvorvidt de var omfattet af forslaget – de personer, som er pensionister af helbredsmæssige årsager, og om kontanthjælpsmodtagere.

Kl. 16.40

Mange af de ældre pensionister, som vi mener ville have gavn af et sådant tilbud, har ikke modtaget børnetandpleje. De personer har aldrig eller sjældent fået tandpleje. Det er de borgere, der har den dårligste tandsundhed, har den ringeste tradition for forebyggende tandpleje og anvender tandplejesystemet mindst sammenlignet med resten af befolkningen.

De forsøg, som jeg omtalte der har været i Herlev og Ballerup, har vist, at det har været muligt at nedbringe behovet for store og kostbare behandlinger. De har vist, at man kan forhindre tandtab gennem øget tilslutning og regelmæssig tandpleje. Der er generelt brug for at udvikle og forbedre tandplejen i Danmark.

En dansk-svensk undersøgelse har for nylig vist, at der i aldersgruppen 55-59-årige er store forskelle på tandsundheden de to lande imellem. Blandt svenskerne havde 72 pct. enten bevaret alle deres tænder eller fået erstattet eventuelle tab med krone eller broarbejde. Det tilsvarende tal for danskerne var kun 44 pct. Blandt danskerne havde 34 pct. aftagelig protese, men det gjaldt kun 15 pct. af svenskerne, altså mindre end halvt så mange. Det at bo i Danmark betyder altså fire gange så stor en risiko for aftagelig protese, som hvis man boede på den anden side af Sundet.

Kendetegnende for tandplejesystemerne i Danmark henholdsvis i Sverige er, at i Danmark betales alle de dyre behandlinger af den enkelte, mens der i Sverige har været en mindre egenbetaling for dyre behandlinger.

Undersøgelsen viser, at tandplejesystemet spiller en vigtig rolle for tandsundhed, og at det svenske tandplejesystem har været det danske overlegent i forhold til tandstatus blandt midaldrende og ældre befolkningsgrupper i de to lande.

At økonomi og tandplejetraditioner samt tandplejesystemet spiller en betydelig rolle for tandsundheden, er hævet over enhver tvivl. Det haster med at få åbnet for, at kommunerne får mulighed for at give et supplerende tilbud, som kunne løse nogle af de problemer.

Som det også fremgår af bemærkningerne til forslaget, er det her område allerede veldokumenteret ved de forsøg, der er vist, og der har nu været flere bemærkninger om, at der ikke har været anvist finansieringsmuligheder. Jamen der er ingen tvivl om, at Socialdemokratiet er parat til at finde de penge – vi er jo ikke færdige med at forhandle finanslov endnu – så Socialdemokratiet er meget parat til at gå ind og finde midlerne.

Spørgsmålet går jo på: I dag bruger vi i kommunerne af offentlige midler omkring 300 mio. kr., men man har overhovedet ikke nogen fornemmelse af, hvad de penge bliver brugt til, og hvordan de bliver brugt. Vi kan stadig væk se, at uligheden i tandsundheden er gevaldig stor i Danmark. Hvis vi kunne bruge de penge bedre, var det et stykke godt forebyggende arbejde. Derfor håber jeg selvfølgelig, at man vil kigge positivt på forslaget.

(Kort bemærkning).

Hans Andersen (V):

Jeg vil gerne spørge fru Lone Møller lidt til seriøsiteten i dette forslag. Man vil meget gerne give supplerende tandplejetilbud, men der må helst ikke være flere end 30 kommuner, der melder sig. Vi har netop afsluttet satspuljeforhandlingerne, og der var det da oplagt, synes jeg, at hvis det var noget, man havde stået meget fast på, så skulle det have nydt fremme.

Men det har jeg i hvert fald ikke kunnet læse af satspuljeforhandlingerne og af vores forlig at det har gjort. Så man kan sige, at seriøsiteten måske ikke er så høj, som den burde være, når man fremsætter et forslag.

(Kort bemærkning).

Lone Møller (S):

Seriøsiteten er meget høj i forhold til målet med forslaget. Det kan godt være, at hr. Hans Andersen vil gøre det her op i satspuljeforhandlingerne og manglende finansiering, men det ændrer jo altså ikke på, at problemet blandt befolkningen i dag viser en meget stor ulighed, en ulighed i tandsundheden; det er det, vi vil prøve at gøre op med.